

Մեղքերւր ֆորգայա ըրասէթ իտէն Աշխարհականնն պիրի Անտոնեան միւլղա Թարիգաթընտան Լէքէճեան ըահիպի չու եէնի մէղհէպի իլան իթմէք իչին Սամսոնա իղամ իթտիղի միւսիւլլիւ, տիկէր պիր Աշխարհական տախի մուխալիֆինին ուղուրունա սարֆ օլմագ իւզրէ, վարիտաթ վէ խաղինէսինի մէյտանա գօյուպ Վէնէտիկ Մխիթարեան Թարիգաթընտան պուլունան Արճեան ըահիպի Թրապիզօնա կէօնտէրտի քի, մէրգում մահալի մէզ պուրտէ ումուրու ըուհանիյէյէ նէզարէթ էյլէսին: Պունտան գաթի նազար հէր քէս կէօղլէրի իլէ միւշաատէ իթտի քի, Բարա հապրէթլէրինէ Էրպահէն օյաուղու

հալտէ, ալանէն վէ աշիքեարէն քէնտիւ-
րինի Ֆարմասոն ատտ իտէն քիշիւր պու-
նէնի ֆըրդայա տախիլ օլան Բարազլար
մարիֆէթի իլէ սրբապիղծ սիւրէթտէ խոս-
տովանանք օլուպ վէ Սրբութիւն ալմաղա
միւթէճաւոր օլուլար: Պու ֆըրդա բա-
նադրանք իւրմընը սայմայըպ, Անթի Բաթ-
րիզ, վէ Անթի Կաթողիկոս ինթիսապ,
Քիլիսէլէրի զասպ, վէ սրբապիղծ իթտի:
Սահիհէն եկի զէ միւշատտէ օլունմաղա
պաշլատը: Վաղատա Օրմանեանն թա-
րիֆի միւճիւպիւննէ մէզըիւր ֆըրդա Կը-
րա Գըրա Գըրա, ֆաղաթ պու ինրաւթը
Քիւրսիի շէրիֆէ օլունան ըրճա վէ նիւազ
իլէ նաւըլ պիր եէրտէ իմթիզաճ իթտի-
մէլի, պու նէ մուպախէթ, պու միւթէ-
նադըս հալ աըր:

Նէվզուհուր շիզմաթիւքէրին սէրֆի-
րազը պուլունան Գազանճեանա գալէմէ աը-
տըզը Կէլապ սէրնամէսի իլէ ընսալէտէ
պու մուպախէթ վէ միւթէնազըս հալի
տահա աշիքեար սիւրէթտէ իրայէ իթմիշ
տիր, չիւնքի մէրգում Գիւրսիի Շէրիֆէ
միւրաճաթ, նիւազ, վէ ըրճա իթմէլի անըն
հիւքիւմէթիւնի թանձմազ օլունդունտան,
թաղպիս իտիպ, դապուլ իթմէմէտէ տիր,
Ամա վաղթի իլէ քէնտի միւրաճաթ
իթմիշ իմիշ, զիյանը եօգ, օգույանլար
մուպալէնէթէ տըզաթ պույուրսունլար:
Աման Ալլահ Նէ վաղթիլէրէ եէթիշտիք:
(Տէւ-Գ)

Աֆօրօզլու Քիւրսիւնէն էֆէնտի թա-
րաֆընտան խարիճիյէ նէզարէթի ճէլիւ-
սինէ ֆիլ 28 չապան սէնէ 289, վէ ֆիլ 19
թըշրինի էվլէլ, սէնէ 88 թարիխի իլէ Բա-
թօլիք միւլէթի ալէյհիստէ եազըլան լայի-
հանըն ճէրհի տիր:

Խիւտա ալիմ, պու պահսը գալէմէ
ալըզըմըզտա Աֆօրօզլու Քիւրսիւնէն է-
ֆէնտիւնի Բաթօլիք միւլէթի ալէյհիստէ
մէլէլուֆ օլունդու զարազ ու ինթիգամ վէ
ատալէթ էֆքեարլէրինտէն զայէթ իւլ զա-
յէ միւթէնսիւֆ օլուպ, մին զայրու հադգ
վէ իրաղաթ մուսայիլէյհին թաշըտըզ Բա-
թօլիք իսմին պու տէրէճէտէ միւլթէզէլ,
վէ միւթթէհիմ օլաճաղընա աւլա նէ ինա-
նըր, նէ տէ ինանապիլիւր իտիք:

Բաթօլիք պէն իմ տէլիպ, սախթէ-
քեարանէ իթտաա իտէն Աֆօրօզլու Քիւ-
րսիւնէն էֆէնտի Բաթօլիքիլի պիւսպիւ-
թիւն ինքեար կէլիպ, Բաբա հաղրէթլէ-
րինին հիւքիւմէթիւնի պիր էճնէպի մէհ-
քէմէ ատտ իթտիքտէն սօղրա, Բաթրիքլէ-
րին շախսընտա Տէվլէթի Ալիյէնին գուր-
տուղու Բաթրիք մէհքէմէսինէ մէզըիւր
Բաբա մէհքէմէսինին միւտախէլէ իթմէսի
ապէս, վէ Տէվլէթէ գարշը տըր տէլիպ
Պապը ալիյէ պէյանու էֆքեար իտէր: Բա-
թօլիքիլի հաքիմի էքրէմի, վէ միւթթա-
քիլի օլան հաշմէթլու Բաբա հաղրէթլէրի
պիր էճնէպի հիւքիւմէթի տիր տէլիպ,
միւշարիլէյհին ըուհանի հիւքիւմէթի միւլէ-
թի չըզարմազ իլին, Պապը Ալիյէ թազ-
րիւր իտէր, Էրմէնի Գաթօլի Բաթրիքի-

ղի իսթիքլի օլուպ, Բաբա իլէ հիւ պիր
ալըպ վէրէճէլի եօգ տուր տէլիպ, պու-
նու գապուլ իթմէյէն սէքսէն պին Բաթօ-
լիքլէրի Լաթիկ թէֆթէրինէ գայտ օլմա-
լէրինի հիւքիւմէթի սէնիյէտէն իսթիքհամ
իտէր, վէ պուլունու տա Տէվլէթ ինրա իթ-
մէտիլի հալտէ, էճնէպի հիւքիւմէթլէրի
պի ալիսինի մէմալիքի մահրուսէի Շա-
հանէտէ միւթէմէքըիւն տիկէր միլէթլէր
իւզէրինէ ինրա իտիպ, Բաբա կիպի Բէվլէր-
սուրուլար ինսա իտէրէք, մէմալիքի մահ-
րուսէի Շահանէյի փայլմալ իտէճէքլէր տիր
տէլի, հիւքիւմէթի սէնիյէտէն կէօզիւնիւ-
գօրգուլմաղա գըյամ իտէր Լիպանան
աաղընտան կէլէն պու Աֆօրօզլու Բաթ-
րիք:

Բաթօլիքիլի թէքմիլ քէնտի շախսը-
նա ալիտ իտէր, Բաբա հիւ տիր, Բաթօ-
լիքլէք տիմէք Բիւրէլեան տիմէք տիր, իշ-
թէ պու շիզմաթիւքին իթտաապ պու տիր:

Անճազ Բիւրէլեան էֆէնտիւնի իշպու-
լայիհասընտա պուլուն մէվաթը, վէ միւթ-
թէրիաթը Էրմէնի միլէթի թէվալիսինէ
գայտ օլմազ իւզրէ, եէկեան եէկեան ճէրհ
իթմէլի ֆէրայիլի աղիմէ ատտ իտէր Գի-
կէլէճէք Նուսիսիլիլէ մուպալտէրէթ իտէ-
րէք:

Ատանապան վաղը օլուպ Գալէլի Թ-
նէ զաղէթտարնա կէօրիւլէն պիր գըթա
թահրիւթըն թէրհիւմէլի մաալի տիր:

Միւլէթի էֆէնտի:

Հազգանիյէթի ճէմիլ վաղըթաա իւ-
թիզամ իթմէքաէ օլունդունուլ մալիւմ
օլմասը ճիհէթի իլէ, չու սօն վաղըթաա-
տա Էրմէնի Գաթօլիք միլէթիմիլէ հիւ-
քիւմէթի Սէնիյէտէն միւտաապ պույուր-
տուղու սէրպէսթի մէզէպ մուպալիլիստէ
վուգու պուլան պազը հալէրին նապիւնի
քէնտիմիլէ պիր ֆէրալիլի աղիմ ատտ իլի-
միլիպ:

Ասիթանէտէ միլէթ պէյնիստէ գու-
հուր իտէն պիլ ճիւմէ նիֆազ վէ մուտ-
րազալարտան Ատանա Էրմէնի Գաթօլիք-
լէրի պիհապէր օլարազ սաաթէթը հալտէ
րահիպլէրինտէն էզէր ճիհէթ խօշնուա
վէ Բիւրսիի շէրիֆ վէ մէզէպլէրինտէ սա-
տապաթլա իթտաթ իտէրէք վէ տալիմի սիւ-
րէթտէ կէրէք հիւքիւմէթի Սէնիյէ վէ
կէրէք միլէթիմիլ պու սիյազտէ թա-
ճիլ օլունմաղաղըն տէվամ իլլէմէք իւզ-
րէ իտի, էկէր քի Բիւրէլիան էֆէն-
տի աղտէմէ մէմէքէթիմիլլտէ պուլուն-
տըղի էսնատէ միլէթիմիլին քէնտի նա-
մէշու հալլէրի իլին ընտա իտիլմէսինտէն
տուլը հադգըմըղտա օլան զարազ ու ատա-
վէթիւնին էսէրինի իպրազ իթմէք իւզրէ
շիմտի պիլլտէն պիր ալըղու ինթիգամ
գըյամ վէ թէշէպալիւ իթմէսի իտի:

Չօգ վաղըթ պէյհուտէ եէրէ պու ֆիլ-
լինի ինրա իթմէյէ չապալատը վէ հալա
արղուսունա մուվաֆազ տա օլմաղ իտի, է-
կէր Գրիգոր Պապմաճեան նամընտա կէնճտէն
պիր րահիպէ Ատանա մուրախապըղըն վա-
լիլէմէսի իւզրէ անը քէնտիւն եարտըմճը
ալմայա իտի:

Բահիպի մէրգում պու զատըն իւզէ-
րինէ մէսլէքինի տէր հալ թէպալիլ իտէ-
րէք Շարգըլ ֆըրդասընա տախիլ օլմուշ, վէ
միլլէթիմիլիսէ վուգուաթը մէզըիւրէտէն
խապէր ալըր ալմաղ մէրգումը Բրօթէսթօ
իտիպ Պապը Ալիյէ թէքմիլ ահալիմիլ
թարաֆընտան մուճիպիւնէ պիր թէլէղրաֆ
քէշիտէ գըլընմը, վէ պէօլէճէ ահվալը սա-
պըքէմիլին տէվամի արասընտա, մահը հա-
լին իքիսինտէ մէրգում Պապմաճեան րա-
հիպին մէմէքէթիմիլ մուրախապը թային
օլունտուղունա տալիւր պէքլէնիլլէյէն պիր
ֆէրման գըրաթ օլունտուղունա սօնկրա,
րահիպի մէրգումուն մուպէթլինէ իթա-
լունան ատաքիւր վէ զապըթան մարիֆէթի
իլէ Բիւրսիիլիլին իւզէրինէ հիւքիւմ օ-
լունտու:

Ահալի պուլուն կէօրտիւքաէ Բիւրսիի
վիգալէ էլլէմէք իլին թօլիանըպ գաբու-
լալը գաթալարապ պիր հոյըլ միւտաթթ
ալէքլէմէլէրի իւզէրինէ ատաքիւր վէ զա-
պըթան կէրույէ չէքիլիւր:

Օլ վաղըթ միլլէթիմիլին էվլէլ պէ
էվլէլ Պապը Ալիյէ պիր իսթիտա թազ-
տիմ իտէճէքլէրինի վէ ճէվապը վիրու-
տին տէկին Բիւրսիի, աֆօրօզլու պիր րա-
հիպէ թէրք էլլէմէլէճէքլէրինի պէյան ի-
տէրէք, վալիի մէմէքէթ պու միւլալ
իւզրէ Բիւրսիիլին զաբալը գալմասընը վէ
չայէտ մէճհուլէլաճալ պաղը քիմսէլէ-
րին Եիւզիւնտէն պիր իթթիլալ գուհուր
իթմէմէսի խաւապունտա Բիւրսի գաբուլա-
րընտա նօղիւպ գօնըլտու:

Պու էսնտա միլլէթիմիլին պէշ միւ-
թէպէրան զէվաթը իմզասը իլէ Պապը Ալի-
յէ պիր գըթա թէլէղրաֆնամէ քէշիտէ օ-
լունտապ վէ տիկէր թարաֆտան 150 միւ-
թէպէրան իմզասը իլէ երին պիր գըթա ար-
ղուհալը օթթալ թէվալիյէն վալիի մէմէքէ-
թէ տախի պիր նիւսիսիլ իթա ու թաղտիմ
իտիլմիլ տիր, Ալէ շու հէյճան իլինտէ պուլ-
լարա պիր խայըլըլը ճէվապ պէքլէնիլլէքալէ
իքէն, Եիւնքի կիւն Ասիթանէտէն պիր թէ-
լէկրաֆ վալիտ օլուպ, Բիւրսիիլին տէրա-
գապ մէրգում Պապմաճեան րահիպէ թէս-
լիմ օլունմասը շէտիտ սուրէթտէ էմը օլուն-
մուշ պու էմիլին իւզէրինէ երին քիլիսէյէ
ատքէր պէվք օլունտապ րահիպի մէրգում-
մուն թահթը թաաթուֆունա թէսլիմ օ-
լունմուշ:

Բիւրսիյի մէզըիւրին զապըթնա տա-
լի վուգու պուլան մուամէլաթ վէ թէտա-
պիր օլ տէրէճէտէ խըյանէթիլէք իլէ օլ-
տու քի, հալէպիլ րահիպլէրինտէն պիր-
նին անընտան աղըրճա մէճրուհիլէթինի
մուճիպ օլուն:

Երինէ միլլէթիմիլ միւթէպէրանը իւ-
միտլէրինի գաթ իթմէյէրէք Պապը Ալիյէ
տէֆա պիր թէլէղրաֆ քէշիտէ իլլէմիլլէր
իտէ տէ, զանն օլունտուղունա կէօրէ մի-
կէրլէրի միսիլիլ պիր ֆաիտէսի օլմա-
յաճազ տըր:

Պէշ եիւլ քիլիտէն միւթէճալուպ պիր
Ատանա Էրմէնի Գաթօլիքլէրի, Բիւրսիլէ-
րինտէն մահրում գալտըզալը միսիլիլա ա-
ֆօրօզլու վէ Գաթօլիքիլիքսէն իիւրաճ օ-

լուսնու ալիւր բեֆաղի բահիպի, քէնտի պէտէլլերինտէն վէ Էւրոքատան թօլլաւորդ-լարը իյանէլէր իւն ինչա իյլէմիշ օլտուգ-լարը պիւր քիւսէտէն չըգարամաւորդլարը-նա թէէսիւֆ օլունուր:

Ձամիր ու մէզհէպ սէրպէսթիյէթի նէրտէ դալար, մահզունիյէթ ալամէթի ճիւմէսինտէ արթմատա արը, եէնիտէն թէշէպիւս օլան թէտապիրտէ, հալա պիւր ճուղի ումիտ ըլըղը կէօրիւլիւօր, չիւնքի թէքմիլ պիւր ահալինին պէօյլէ պիւր քիշի-նին մէնաֆիի մահսուսէսի իչին գուրպան օլմասը պապուլ օլունամազ:

Վէլ հասընիշէ վաղըթա գըտար Էր-մէնի Գաթօլիք միլլէթի պէօյլէ եւիւղ իւս-թիւնէ վէ բէրիշանիյէթտէ պրաղըլաճադ-արը:

Իշպու վուղուսթլարըն նէշրինտէ էֆ-քիսըմըզ մէմէքէթիմիղին ահվալինի մէյաանա գօյարադ ալէմին պու պապաէ հիւքմիւ միւթէպէրէսինի տալէթ իթմէ-սինտէն իպարէթ աիր:

ՍԻՐԱԾ

Սիրաճ նամ Օսմանլըճա զազէթանըն սալը կիւնքի 8 նումէրօլու նուսիսինտէ շու վէճ իւն օգուրուղ:

« Մալիւմ աիր քի Հասուն մէսէլէսի-նի տէվլէթին շան վէ հայսիյէթինէ մուա-ֆըզ հալ իթմէյէ պու մէսէլէնին էն էհէմ-միլլէթի պիւր վաղըթտա եանի Ալի բաշա-նըն զէմանը հայաթընտա տէվլէթու ու-պուհէթու Բուշտի բաշա հազընթէրի պիւր լայիհայը մուֆասսալէ իւն մէնքիսի խաալն նազարը տըգգաթընա արղ իթմիշ խոի, արաւը պիւր զէման կէշտի Ալի բա-շա վէֆաթ իթտի Մահմուտ Նէտիմ բա-շա հազընթէրի տէ մէսէլէն լաիհայը մէզ-քիւրիւն մէֆատընա մութապըզ սուրէթ-տէ հալ իյլէտի: »

Սիրաճ զազէթասը էվլէլա պիւրմէլի աիր քի մէսէլէ Հասուն մէսէլէսի օլմալըզ իլլա Գաթօլիք մէսէլէսի տիր, էկէր Հա-սունուն շախսընա սլիտ պիւր մէսէլէ օլմուշ օլայըտը չօդտան հալ ու թէսվիյէ օլմուշ ուտու, չիւնքի շախս իւղէրինէ օլան պիւր մէսէլէ հիւ պիւր վաղըթ սէնէլէրնէ իմթի-տաւ իթմէզ, ֆադաթ պու մէսէլէ Գա-թօլիք եանի մէզհէպ իշի օլուպ վէ մէզ-հէպէ դարը Շարգտա զուհուր իտէն Շիզ-մաթիք ֆըգանըն քէնտուլէրէ էլան Գա-թօլիք նամը վէրմէլէրինէ պինայէն մէ-սէլէ էլան թէսվիյէ օլունամատը հաթթա օլունամատըգտան մատա Մահմուտ Նէ-տիմ բաշանըն զէմանը Ատարէթինտէ մէ-սէլէնին էհէմմիլլէթի տահա զիյատէ թէշ-տիտ իթտի: Վազաւ միւթէվէֆա Ալի բաշա զէմանընտա մէսէլէ Բօմա սէֆիրի Մօնս. Ֆրանգի ճէնապլէրի իւն տէվլէթին շան ու հասիյէթինէ մուաֆըզ սիւրէթտէ հալ օլունամազ իւղրէ խոի, Էյէր Սիրաճ պուրալարըն աղնամազ իսթէր իսէ Ալի բաշա իւն Մօնս. Ֆրանգի մէյանընտա մէ-սէլէնին հալ իւղընտա գարարկիր վէ գապուլ օլունան շէրայէթի զազէթամըղըն

պունտան ագտէմ քի նուսիսէլէրինտէն վէ իսթէրտէ սայըր մահալտէն աղնայապի-լիր:

Բուշտի բաշա հազընթէրինին մէնքի-սը խաալ վիւքէլայա արղ իթտիլի լայիհայա կէլինճէ, Բաշայը միւշարիւլէհին լաիհասըն-տան մէսէլէնին հալ ու թէսվիյէսինէ պիւր մէտար օլամազտը, Էյէր Բուշտի բաշա հազ-րէթէրինին մէնքիսը խաալն տըգգաթընա արղ իթմիշ օլտուղու մուֆասսալ տէնիլէն լաիհա իւղէրինէ մէսէլէ հալ ու թէսվիյէ օլմադ գապիլ օլայըտը մէսէլէ օլ զէման հալ օլուրուտու: Մէսէլէնին շիմիլլէ գա-տար թէսվիյէ օլունամամաթ էյէր աղնա-շըմազ միւրաւ օլունուր իսէ Ալի բաշա շըն վէֆաթընտան սօնրա Մահմուտ Նէ-տիմ բաշա իշի սիւրէթը ալէրէ թահվիլիլ-լէմէսինտէն օլտու քի մէսէլէ օլ զէման-տէն պէրու հալ օլմատըգտան պաշա տա-հա գիտաէ էհէմմիլլէթ քէնպ իթտի:

Ձիւնքիւ մէսէլէնէ Հասունա պիտ-տիր նէ պիր շախս իւղէրինէ աիր, Սի-հադ մէզհէպ իւղէրինէ օլտուգընտան Գաթօլիք մէզհէպլինտէն ըշտա օլունամաշ Շիզմաթիքիւր քէնտուլէրէ Գաթօլիք նա-մընը վէրտիլինտէն մէսէլէնին հալ ու թէսվիյէսի սուրապէթ քէնպ իթմիշ տիր:

Վաշիշէ Բաշիւրիւ Էյէր Ֆէրիս-« Տիւն մաթթաւտա օլմուրուր իւքէն էլինտէ պիւր ըսալէ ուպուղ իւլ վիւնուհ պիւր բաբաղ իւլէրի կիրէր շունու թէրճիւ-մէ իլլէ զազէթանըզ գօրսօնըզ սիւթիւ-նու իչին իքի լիւա հէաիյէ իտէրիզ, էլլի սիւթիւնիւք պիւր շէյ աիր պուլուրտու-լար, Վազաւ 100 լիւա ֆէնա տէյիլ իսէ տէ պիր քէրուէ տէ եադաճաղըմըզ շէյի աղնամազ իւղթիլա իթտիլինտէն պազա-լլմ աէաիք պիր տէ աշալլմ քի Հասուն մէսէլէսինի տէվլէթին միւրաղիյէսինէ մու-աֆըզ հալ իթմէլէ սէպէպ օլտուղու իչին միւշարիւլէհ Բուշտի բաշա հազընթէրի ալէյհինտէ հէզայան իւն մէմու պիւր ը-սալէ տիր: »

Սիրաճ, էյէր պու բաբաղըն Գաթօլիք բաբաղը օլտուղունու իյմա իթմէք իսթէր-սէն սիզէ ըէսմէն խապէր վէքէրէզ քի մաթպաանըզա կիտէն բաբաղ Գաթօլիք բաբաղը տէյիլ տիր, էյէր ֆէնէլլէն ըլըզ-պըզ վէ քէօր թարաֆընա թէսատիւֆ ի-տիւպ տէ Գաթօլիք բաբաղը այըր իտիլէ-մէտի իսէ մաթպաանըզա կէլէն քիմէլէ-րի էյիճէ կէօրիւպ թանըլպ պապէհու խիճալէթի պէլլի իթմէմէք իչին եանան քէօր գանտիլի թէնվիր իթմէլիսինիլ, Է-յէր ֆիլ վաղը Սիրաճըն պաւմահանէսինէ պիւր բաբաղը կիթտիլի սահիհ իսէ անը տա աֆօրօղը բաբաղարտան արաւըն:

Ֆազաթ շուրասընա թաաճիւպ իտէ-րիլ քի 100 լիւա պաղընա գըմէթ կէ-լիպ տէ օ գըմէթի ըէտա իտէճէք գատար Ստամպուլտա զէնկին զազէթաճը վարըմըշ, Բէֆիքիմիղին շու հալինի թէպրիք իտէ-րէք ըէճա իտէրիլ քի, շու Բաբաղ քիմ իսէ իւք նէշր իտէճէլի նուսիսիլլէ իլան իտուպ պիւրիսին քի, պիւղ օ ըսալէլի 50 լիւայա թապ իտէրիլ, հէմ ալա օլմազ

զալլի իլլէ: Պունու Սիրաճըն էհիլլէթու-մահարիւրինտէն մահզա ըէճա խտէրիլ քի պէօյլէ ույտուրմա շէյլէրի եաղըպ զալլէմէ ալմազ իչին մէշղուլ օլտուղու հալտէ, թա-րաֆը հաթթըմըզ իչին շու ըէճաճըզա միւ-պէյին իքի սաթըր պիւր իլան իլէ օ բա-բաղա պէյան իտիլէսինի թահրիլ իթսին:

Ղազէթայը մէզպուր կէօյա մաթպա-աւընա կէթիլլէն ըէսալէլի Բուշտի բա-շանըն ալէյհինտէ հէզէյան իլէ մէմու օլ-տուղունտան պահա իտիլ, Էվրօքաւան վադ-թըլլա կէլէն Հուրիլլէթ, Մուսպիր զա-զէթալէրինին Ստամպուլա տուխուլի մէմ-նու իտիլիլ իքէն, Էվրօքաւան Ֆրանսըզ-ճա ըէսալէլէրին Ստամպուլա սէրպէսթէ տուխուլի իւղէրինէ հասպէհալ իտէրէք, պու եասադ եալընըզ Թիւրքէէ քիթապ-լէրէ՝ մի տիր տէյու սիւալ իտէր:

Սիրաճըն Բուշտի բաշա ալէյհինտէ սիտիլի ըէսալէ, քի կէշէնտէ Գօրէի Գօրէի զազէթասը իւղլէ իւն տէքէ, իթմիշ խոի զալլէպ օլ վաղըթ Սիրաճըն պիւթիւն պիւթիւնէ ըլըղը նէճմիւլ-լիլ քի Գօրէ-նի գօրօճա հէմ իլալէ էլէ զազէթասը-նը կէօրէմէմիշ, Էյէր ըէսալէլի մէզ-քիւրտէ Ֆրանսըն տէտիլի կիպի Բուշտի բաշանըն ալէյհինէ հէզայան իլէ մէմու վէ եախօտ անըն ֆէրճիւթէթ մէմու իսէ Գօրէի անտէն մէսսըլ Ֆրանկիլի աիր:

Ֆազաթ հիւրիլլէթ մուխպիր զազէ-թալէրինին Ստամպուլա կիրմէմէթի վէ թիւրքէէ գիթապլէրին եասադ իտիլլէսի-նէ ինֆաւ օլունուրտա, պաւնա հիւ-քիւմէթին բէք չօդ հադը վար տըր, շէօյ-լէքի Օսմանլըճա Լօթիք իլմի մանթըզ նէ տիր հէնիւք քէսալը մալիւմթ իտէմէ, տիքլէրի ճիհէթիլլէ ալէ ֆրանսըն Օսման-լը զազէթաճըլէրի հիւրիլլէթ նամընը պիւր ալաթ իթթիլլէրիտէքէթ թէէլիք իթ-տիւրէլլէ գիթապ վէրէսալլէր նէ ալարտա շէյ օլտուղու մալիւմ օլտուղունտան տիր քի մէմու իտիլլէր: Նէ հանէթ թարիֆէ հիւրիլ-լէթ եախօտ եէնի Օսմանլըճա թէէլիք իթ-տիլլէրի քիթապ վէ ըէսալլէր վէ մու-դատտէմա Եւրօքաւան կէլլէքտէ օլան Մուխպիր զազէթասը մալիւմ ալիւր:

Իմտի պու եօլտա թիւրքէէ ըէսալէ-լէրին թապը հիւ պիւր վաղըթ մէմու իտիլ-մէզէլէր Օսմանլը զազէթալլէրի պու իլմէլէրէ աղնա օլմուշ օլայըտը: Պիղ Օսմանլը զազէ-թալլէրինին ահվալինի կէշէնտէ եաղըշ օլ-տուղունուղտան թէքրարընա իհթիաճ կէօրմէտիք, շու գատար քի Օսմանլը զա-զէթալլէրի, զազէթալլէրինէ թէրճիւմէ ի-տուպ, տէրճ իթմէք իչին թահսիլ իտէ-պիւրիքլէրի ճիւղիւ պիւր Ֆրանսըզճա իլէ պու իլմէլլէրի պիլլէմէլիպ վէ պիլլէմէտիք-լէրի էճիլլէն թէէլիք էթտիքլէրի ըէ-սալէ հալ իլէ միւղիւր օլաճաղընտան տուխուլի եա թապ ու նէշրի մէմու ի-տիլլէր, պունտա հիւ պիւր ինֆաւ իսթէմէզ:

ՏՍԽԻԼԻՅԷ

Տէր սաատէթ վէ պիւրտը սաիրէ-տէն Վիէննա սէրկիսինէ կիթմէք էմէլ վէ աղուլլէրինտէ պուլունանլարա մահզա մու-

ճիշդի սուհուլէթ օլմագ իւզրէ , Աւսթրիա թիմուր եօլլարըյա գումարանեա վարօրլա-
րը վէ Վարնա Բուսնուդ չըմէնտրփէլէրի
վէ Թուհա վարօրլէրի գումարանեալար իլէ
կէլէճէք նիսան ֆրէնկի իպթիտարնտան
իթիպարէն կէրէք բօսթա վէ կէրէք եօլ-
նու նագլ իթմէք իչիւն մախսուս վարօր
վարթլարըն իչլէմէսինէ տայիր պիր մու-
գալլէլէնամէ թանդիմ օլունմուշ տուր :

— Լէվանթ Հէրալտ զաղէթարնըն ճու-
մա իրթէսի կիւնքի նիւսթսինտէ չու վէճհ
իլէ օգուտուդ :

— Ղալթա սարայընէն էօնիւնտէ բօլի-
սին պիրի տիւնքի կիւն էօլլէտէն սօնրա
տօղրու եօլա կիւնէճէք օլան հանրմլարը
եոսագ տըր տէյու պրագմամագ տա խօի :

— Ղալթա բօլիսին եոսագ տըր տէմէ-
սի , Պէյօղլուննէն էն կիւզէլ մահալինտէքի
գալտըրըմլարըն պօղուզլուզու վէ ֆէնա-
լըզը իչին օլմայը քի , հանրմլարըն այսղը
ինճիւնէլէճէլինտէն մուհաֆաղայա հիմմէթ
ֆիմիլ :

— Պալիէրա բրէնսի Լէօբօլտ ճէնապ-
լէրի Տէր սաատէթէ մուվասէլէթ իթմիլ
տիր :

— Բազար էրթէսի ախլամը մէճիսը
Խասը վիւքէլա ուպուհէթլու տէվլէթլու
Քեամիլ բաշա հաղրէթլէրինին գօնագլա-
րնտա իճթիմա իթմիլ :

— Մէմայիքը մահրուսէի Շահանէ-
տէ էճնէպիլէրին թասրուֆը էմլագ իթ-
մէլէրինէ տաիր օլան մազպաթայը իթալիա
սէֆիլի գօնթ Պարպօլանի տախի իմլա
կլէմիլ :

— Տէվլէթլու Բիւսթէմ բաշա հազ-
րէթլէրի Տէր Սաատէթէ կէլմէք իւզրէ
Բէթրապուրկտան հարաքէթ իլլէմիլ օլ-
տուղու վիրուտ իտէն թէլէկրաֆտան
միւսթէպան օլմուշ տուր :

— Բում բաթրիյի ըրլթպէթլու է-
ֆէնտի , Պապը Ալիյէ պիւ աղիմէ խարի-
ճիյէ նազըրը տէվլէթլու Բաշա հաղրէթ-
լէրի իլէ միւսթաթ իթմիլ տիր :

— Իզմիտ թիմուր եօլունու քէչք
վէ մուսայէնէ իլլէմէք իւզրէ Նաֆիա նա-
զըրը տէվլէթլու Բաշա հաղրէթլէ-
րի սայը կիւնիւ օլ ճանիպէ աղիմէթ իլ-
լէմիլ :

— Պէչիքթաշ զապթիյէ միբալայը
Հաճը Հիւզէյին պէյէ Բուսիա տէվլէթլին-
տէն Սէն Աթանիսլաս նըշանընըն իւչիւն-
ճիւ ըրլթպէսինտէն պիր գըթասը իթա
գըլընմըշ տըր :

— Պաղտատտա Բիվանտրա գասապա-
սընտա եիւզ էլլի սաաթ պիւա ֆաղլա
եաղմուր եաղմըշ օլտուղունտան հիւքիւ-
մէթ գօնաղըյա թէլէկրաֆհանէյի սու-
պասարագ խարապ վէ պազը ահալի խա-
նէլէրի տախի միւնհէտիմ օլմուշ վէ մէն-
տէլի գասապասընտա տախի սէքիզ կիւն
սէքիզ կէճէ ֆաղլասըզ պարան նիւզուլ
իթմիլ վէ հէվա տախի զայէթ չիտտէթլի
էսէրէք պիր տէ հարաքէթը արզ վուգու-
պուլմուշ իտուկինտէն 730 գատար հուր-
մա վէ 35 գատար թուրթ աղաճը տէվ-
րիլմիլ վէ մէմլէքէթին պազը հանէլէրի

տախի խարապ օլմուշ իտէ տէ , նաֆուս-
ճա պիր թէլէֆաթ օլմաուղընը Զէվրա
զաղէթասը եազըյօր :

— Ալթընճը տաիրէ թարաֆընտան
Խպրէթ զաղէթասը ալէյհինէ իգամէյի
տալայա թէլէպպիւս իտիլիյինի Լա
Թիւրքի եաղմըշ վէ սէպէպի բսէ , տախ-
րէյի մէզքիւրիւն ալտըլը ազլէլէրին նէ-
րէյէ սարֆ օլունտուղու Խպրէթին սիւալ
իթմէսի իմիլ :

— Քէզա տուխան ինհիտարը թարա-
ֆընտան Սիրաճ զաղէթասը ալէյհինտէ
տախի իգամէյի տալայա թէլէպպիւս օ-
լունտուղունու մէզքիւր զաղէթա պիւսի-
րիյօր :

— Մարտըն 25 ինճի բազար կիւնիւ Էն-
ֆիյէճիւնան աֆօրօղլու բահիպ Պէյօղլուն-
տա Սուրբ Ոսկեբերան Քիլիսէսինտէ պիր
վաիզ վէրէճէյիմիլ :

— Զաննը աճիլանէմիզէ կէօրէ մէրգուճ
աֆօրօղլու բաբազ թասալվուր իթմիլ օլ-
տուղու վաիզընտա էլպէթտէ ձէպէլը Լիպ-
նանտաքի չէճաաթլէրինին տախի վաաֆընը
կէլէճէք տիր :

— Պազըլարըն գալլինճէ եէվմի մէզպուր-
տա Քիլիսէյի մէզքիւրէյէ կիտիլմէսինէ
հաճէթ օլմայըպ , իքի կիւն սօնկրա Մէճ-
մուսի Հալաաթիս զաղէթասընտա օլվաիլըն
թէքմիլի կէօրիւլէճէյի մուհաղաղա տըր
տէնիլիյօր . . . :

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՑԱՍԸ

Մարտ 13	ազլամ գափանտը	61—14
« 14	սապահ սչըլտը	61—15
« 15	ազլամ գափանտը	61—18
« 13	սապահ սչըլտը	61—21

ԻԼԱՆԱԹ

ՇԱՐԳԻԸ ՖԵՐԳԱՍԸՆԸՆ

ԷԶԷԻՐ ՃԻԶԷԹ ՄՈՀԲԻԻՄԻՅԷԹԻ

Իշպու սէրնամէ իլէ թապու նէշր օլունան-
րէսալէ աթի իւզ զիքը մահալլէրտէ իքի-
չէր զուրուշա սաթըլմագտա տըր :

— Պէյ օղլունտա թագսիմտէ Ֆրանսըզ
խասթախանէսի գարշուսընտաքի թիւթիւն-
ճի տիւքբեանընտա քէզալիք Տէօրլեօլ
աղզընտա թիւթիւնճիւ տիւքբեանընտա :

— Ստամպօլտա Քէօբըիւ պաշընտա վա-
զը պարագատա :

— Պէյթիւքտէրէտէ թիւթիւնճիւ Կօմիկ
աղունըն տիւքբեանընտա :

— Վէ զաղէթա սաթմանլարտա պուլու-
նուր :

— Պաթօլիք մէսէլէսինէ տաիր քեաֆ-
ֆէյի ընտալէ հէր նէ լիսանտան օլուր իտէ
օլունը Ղալթա սարայը գարշուսընտաքի
Ֆրանսըզ քիթապճըտա սաթըլմագտա
տըր :

— Խտարէի Աղիզիլէնին Իզմիտէ իլլէ-
մէքտէ օլան վաբօրլէրինին գահվէ օճաղը
իլթիզամընըն միւստէթը միւնգապիլէ օլ-
տուղու ճիհէթլէ իշպու սէքսէն տօղուզ
սէնէսի նիսանըն իպթիտասընտան իթիպա-

րէն պա գօնթրալթօ զապթ իթմէք իւզրէ
իշպու 1873 սէնէսի մարթընըն օն իքինճի
լազար էրթէսի կիւնիւնտէն մահը մէզ-
քիւրիւն իկիլիմի ալթընճը բազար էրթէ-
սի կիւնիւնէ գատար միւզայիտէ օլու-
նաճաղընտան թալէպի պուլունանլէրին
բազար էրթէսի վէ ճուստա էրթէսի կիւն-
լէրի Ղալթա սարայը Լօրանտօ խանընտա Ի-
տարէի Աղիզիլէյէ միւրաճաաթ իթմէլէ-
րի իլան օլունուր :

Ֆիյ 6/18 Մարթ , 1873 :

ԲՆԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԻԱԹԻԻԻԻՆ
ԲԱՅԱՆԵԱԼ ՅԵՐԿՈՒՄ ՀԱՏՈՐՍ
ՅՕՐԻՆԵԱԼ Ի ՏԷՐ ՊՕՂՈՍ
ՎԱՐԳԱՊԵՏԷ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ

Վարդապետ ԱռաքանքաՆՆԷՆ

Սոյն ընտիր մասեանը հայէրէն մա-
քուր գրաբար լեզուաւ յօրինուած ըլլա-
լով , ընդարձակօրէն վիլիստիալութեան
ամեն խնդրոց վրայ կը խօսի :

Կը գտնուի , Մետայը Հաղըգէթի
տպարանը եւ ամեն գրաւաճառաց քով , եւ
կամուրջի գլխոյն պարագան :

Գին 2 Մէճիտ :

Գիւր Գալանճէնին հանձն տէրութիւն Էնյ
— Էնթիլէն Գէ :

Իշպու ընտալէ Գաղանճեան Սուր-
եաս էֆէնտիւնին կէլէնլէրտէ « Շարգըլու-
րըն Ղարպըլարա սօն ճէվապը » սէրնամէ-
սի իլէ նէշր իլլէսիյի մահուտ ընտալէյէ
գարշը էրթէնիճէ պիր ընտալէ օլուպ թագ-
սիմտէ Ֆրանսըզ խասթախանէսինին գար-
շուսընտաքի թիւթիւնճիւ տիւքբեանընտա ,
Աղա ճամիտէ թէաթրօ վէ Ֆիլէմէնկ սու-
րայը գարշըսընտաքի թիւթիւնճիւ տիւ-
քբեանընտա Ստամպօլտա քէօբըիւ պա-
շընտաքի պարագատա ֆիյ իքի զուրուշ
իլէ ֆիլթուլթ օլունմագտա տըր :

— Մէզքիւր ընտալէ Գաղանճեան էֆէն-
տիւնին ֆատիտ զիւլիւմ վէ հալնըշ իս-
պաթլարընը տօղրու վէ Նաթօլիքիք մէպ-
տէլէրինէ թատպիգ իսպաթլար իլէ չիւ-
րիւտիւպ , հազը վէ սահիհի մէյտանա
չըգարան պիր ընտալէ իտուկինտէն հէր
քէսին զրաաթընը տալլէթ իտէրիլ :

ԳԱԹՕԼԻԲ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

ՅԵՐԱՍԸԶԱՍԱՆ ԹԷՐԱԹԻՄԷ

Մէսէլէի Միլիյէմիզին պէտայէթիտէն Կաթու-
ղիլիսուսուզ Հասուն էֆէնտի հաղրէթլէրինին Ա-
սիթանէտէն մուֆաթէթլինէ տէկին վուգու պու-
լան պիւ ճիւմլէ մէվաուրըն նագլ ու պէյանընը միւս-
թէզամին պու տէֆա Բարիստէ թապ ու նէշր օ-
լունան Ֆրանսէվի իւլ իպարէ պիր ընտալէ լիսանը
Թիւրքիլէ թէրճիւմէ իտիլմիլ օլմաղա պէօլէ պիր
էհէմ ընտալէնին միւսթալաաընա օգուշաղարըմը-
ղըն նազար ու տիքթաթընը տալլէթ իտէրիլ :

— Իշպու ընտալէ մաթպաամըզտա վէ Քէօբըիւ
պաշընտա պարագատա վէ Գաֆաֆեան Մարգար-
եան քիթապհանէսինտէ քէզալիք զաղէթա սաթը-
տն մահալլէրտէ պիր չէյրէք մէճիտիլէյէ ֆիլթուլթ
օլունմատա տըր :

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԱ

ՄԻՔՈՅԷԼ ԷՔՐԷՐՃԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԱ

Նօ 19 ԷՐՄԷՆԻ ԲԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԴԱԶԸ
ԽԱՆԸ ՔԷՊԻՐ